

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto X.

Celje, 3. marca 1939

Štev. 5

Saditi ali ne

Že od jeseni gre neko šušljanje po naši dolini, češ da bi morda kazalo nasaditi še nekaj hmelja, ker ga je lani tako naglo zmanjkalo. Zdi se, da izvira to zlasti iz trgovskih krogov, ker je bilo v zadnji sezoni mnogo povpraševanja po našem hmelju tudi še potem, ko ga je že davno zmanjkalo. Toda vsak skrbi v prvi vrsti za svoje lastne koristi in prav tako tudi trgovec. Zato pa hmeljarji ne smemo enostavno nasadati temu šušljanju, temveč vzeti sami vso svojo pamet v roke in trezno preudariti, če kaže še kaj hmelja nasaditi ali ne. Vsak je sam svoje sreče kovač in star pregovor pravi, da je še Bog najprej sam sebi brado ustvaril.

Ali smo imeli lani res premalo hmelja? Da in ne! Normalno prevzame svetovni trg brez težav kakih 20.000 stofov našega hmelja letno. Lani pa smo imeli izredno pičlo letino ter ga pridelali le 14.000 stofov in smo ga torej imeli vsekakor premalo; 6000 stofov hmelja več ali manj se namreč že nekaj pozna. Toda ne smemo pozabiti, da smo pridelali lani le izjemoma tako malo hmelja in da smo ga predlani na isti površini nasadov pridelali 23.000 stofov, to je za 9000 stofov več. Če smo torej lani izjemoma imeli izredno pičlo letino, to za pametnega hmeljarja še ni noben razlog za povečanje površine nasadov.

Navajajo pa se še tudi drugi razlogi, ki baje govore zato, da še nekaj nasadimo. Bilo pa bi preobširno o tem natančneje razpravljati in tudi sicer ne kaže. Vsekakor pa je treba ugotoviti, da se tozadevno mnogo pretirava. Tako naj omenimo le, da so v Angliji vzgojili dve novi vrsti hmelja, in sicer »pivovarsko zlato« in »Bullion hop«; zlasti zadnja vrsta je zelo odporna proti boleznim in škodljivcem ter rodi prvovrstno blago in bodo z njo zasadili na novo kakih 1200 ha in na ta način zmanjšali uvoz hmelja za kakih 15.000 stofov. Sicer pa se kot pametni hmeljarji moramo vedno mnogo

bolj bati, da bomo imeli preslabo blago, kakor pa da bomo imeli premalo hmelja.

Toliko torej o potrebi povečanja površine nasadov sploh. Seveda pa mora tudi še vsak hmeljar zase preudariti, če mu kaže saditi ali ne.

Tu je predvsem treba premisliti, koliko hmelja tvoje gospodarstvo sploh more prenesti. Hmelj je zelo tvegana reč in marsikdo, ki se je preveč zaletel, se je ob njem že pošteno opekel. Seveda pa vsak zase najbolj ve, koliko hmelja more prenesti v vsakem primeru, kajti saditi ga in zopet metati ven, se prav gotovo nikomur ne izplača.

Poleg tega mora vsak tudi dobro vedeti, koliko hmelja bo mogel v redu obdelati, obrati in posušiti. Da, posušiti še prav posebno in zato nikomur ne kaže saditi, če ima že sedaj premajhno sušilnico. Takih primerov pa je dosti in se zato mnogo hmelja prav na sušilnicah temeljito pokvari. Lani, ko smo imeli zelo pičlo letino, je bil ves hmelj dobro posušen, dočim predlani, ko smo imeli obilo, kaj slabo, kar najbolje dokazuje, koliko hmeljarjev ima premajhne sušilnice. In tem prav gotovo ne kaže saditi, če ne povečajo najprej sušilnic ali pa jih vsaj opremijo z ventilatorji.

Tudi na škropljenje ne smemo pozabiti. Ali imaš primerno škropilnico, ki bo zadosťovala tudi potem, če še nekaj nasadiš? Brez škropljenja prav gotovo ne bo šlo. Pa večji izdatki za razna zaščitna ter obrambna sredstva, večja potreba gnoja itd.

Hmeljarji, pozor! Naročite škropilnice čimprej, da bodo pravočasno pri roki; letos jih bomo potrebovali. Tudi najprimernejše mešano umetno gnojilo **KAS** za spomladansko gnojenje hmelja naročite pravočasno. Najboljše Holderjeve škropilnice in gnojilo **KAS** dobavlja najceneje **Hmeljarska zadruga, r. z. z. o. z.**

Da, hmeljarji, vse to je treba natančno preudariti. Kdor se zanaša na to, da bo že šlo v denar vsevprek, se bo preklicano urezal. Samo s prvovrstno kakovostjo našega pridelka bomo osvajali tržišča, z obilico pa nikoli. Zato pa se nam prav lahko zgodi, če bomo preveč šarili z obilico in zanemarili kakovost, da bodo šle vse lepe nade po vodi, da bomo dobili pošteno popra in da bomo komu drugemu pomagali na noge namesto sebi.

Tako je torej s tem šušljanjem. Le pamet, pamet, ki je boljša kakor žamet! Če bo vsak točno preudaril vse, kar smo navedli, bo že vedel, kako mu je ravnati. Sicer pa nekateri prav nič ne razmišljajo o tem, da bi še sadili in to misel gladko zavračajo. Skrbno pa se pripravljajo na to, da bodo na sedanjih površini nasadov pridelali čim več in čim boljšega hmelja, češ, če bodo kaj boljše cene, dolgo gotovo ne bodo, pa je treba gledati, da jih tedaj izkoristiš, kadar so; če sadiš in zopet mečeš ven, le loviš konjunkturo za rep, pa je nikdar ne ujameš. In le taki vztrajni ter stanovitni hmeljarji so stebri našega hmeljarstva ter imajo tudi sami od te gospodarske panoge največ koristi.

Za dober hlevski gnoj

(Dalje.)

Gnojnična jama naj bo na koncu gnojne, vmes pa 1 m prostora. Pri kopanju gnojne jame in nabijanju dna v njej moramo paziti, da je dno ravno in nagnjeno v koš, ki je najbližji gnojnični jami. V tem košu napravimo potem izliv iz gnojne v gnojnično jamo. To je lahko kar odprt ali z desko pokrit jarek, ali pa napravimo kanal iz kake cementne, lončene ali podobne cevi, če jo imamo baš pri roki; vendar pa moramo pred kanal v gnojno jamo postaviti kos mreže, da se pri odtekanju gnojnice iz gnojne v gnojnično jamo ne zamaši, dočim moramo pri odprtem ali pokritem jarku paziti, da je vedno čist ter tako gnojnica ne moteno in čista pretoka iz gnojne v gnojnično jamo. Podobno s pomočjo odprtega ali pokritega jarka ali pa kakih cevi napeljemo tudi gnojnico iz hleva naravnost v gnojnično (pa ne gnojno) jamo, katero potem še pokrijemo z močnimi deskami ali trami — in prav dobro zasilno gnojnišče je gotovo.

Tako si torej lahko napravi vsak tudi brez denarja prav dobro uporabno zasilno gnojnišče. Nekateri sicer tudi obložijo stene gnojne in gnojnične jame ter včasih tudi dno z deskami, kar pa ni potrebno. Ilovica je najboljši gradbeni material, kadar je huda za denar, pač pa je namesto same ilovice še boljši »ilovnat beton«, ki ga na-

HMELJEVK

po 5 do 8 m dolgih, spomiadi sekanih, oddamo iz lastnih gozdov še kakih 4000, in to postavno vagon Rajhenburg. Natančnejša pojasnila daje

Parna žaga Sevnica

pravimo tako, da ilovici primešamo ječmenovih ali drugih resastih plev, vse skupaj z nekoliko vode dobro zmešamo in zgnetemo ter potem s tem »betonom« omečemo do pol metra na debelo in čvrsto nabijemo stene ter dno gnojne in gnojnične jame. Kadar odvažamo gnoj, seveda z vozom v tako gnojno jamo ne smemo in tudi ne preblizu roba, kar sicer tudi pri cementnih gnojniščih ni preveč priporočljivo; zato pa je tudi vprav zaradi nakladanja gnoja bolje, da je gnojnišče bolj ozko in z vseh strani lahko z vozom pristopno, da nakladanje gnoja ni prav nič otežkočeno. Poleg tega je treba v našem ilovnatem gnojnišču, kadar je prazno, tudi večkrat pregledati dno in stene ter jih po potrebi z ilovico ali »ilovnatim betonom« zakrpati in znova nabiti, pa bo držalo večnost.

Star pregovor pravi, da kmečko gospodarstvo na gnoju stoji. Pa je res tako! Brez dobrega domačega gnoja je donosno kmetovanje in še prav posebno hmeljarjenje nemogoče, dober gnoj pa je mogoče pripraviti le v urejenem gnojnišču. Prej opisano zasilno gnojnišče si lahko napravi prav vsak ter mu bo prav tako dobro služilo kakor betonsko. Res je danes težko na kmetiji, toda če človek nekoliko varčuje in izkoristi domače dobrine za večjo donosnost gospodarstva, se še dá za silo izhajati. Tu pa je potrebno v prvi vrsti urejeno gnojnišče, ki si ga naj napravi vsak čimprej, betonsko ali vsaj zasilno, pa bo šlo takoj bolje z gospodarstvom in zlasti tudi s hmeljarstvom.

Seveda pa še ni dovolj samo napraviti in imeti urejeno gnojnišče, pa naj bo to že zasilno ali betonsko, temveč je nujno potrebno z gnojem potem tudi prav ravnati, da ga res v polni meri izkoristimo.

V urejenem gnojnišču, betonskem ali zasilnem, to je prav vseeno, moramo namreč z gnojem tako ravnati, da bo kaj vreden ter v hmeljišču, na njivi ali travniku res tudi kaj zalegel. Prav često namreč vidimo lepo urejeno gnojno jamo, kamor se nasipa gnoj kakor listje v steljnik, da ga potem kokoši razbrskajo, izpere dež in veter presuši; tak gnoj se potem zvozi morda v hmeljišče in marsikdo celó trdi, da je dobro pognojil. Nihče pa menda ne pomisli pri tem, da je to največja laž, kajti tak gnoj kaj malo izda in ni vreden dosti več koš kup smeti ali suhe stelje. S fem, da smo si uredili

gnojilščice, smo si samo omogočili napravo dobrega gnojila. Če pa hočemo imeti potem res dober gnoj, moramo z njim tudi pravilno ravnati ves čas, ko pride iz hleva, pa dokler ga ne zavržemo v zemljo. Bog ve, kake ceremonije zopet, bo mislil kdo! O ne, stvar je prav enostavna, zopet nič ne stane in tudi dela ne dá dosti. Le pogledjmo!

(Dalje prih.)

Vprašanja in odgovori

J. L. v M.: Ko ste priobčili statistiko obiralcev, ste upoštevali le Savinjsko dolino. Zakaj niste še drugih krajev, zlasti Marenberške kotline, kjer tudi zaposlimo letno kakih 300–400 obiralcev?

Odgovor: Zaradi enostavnosti smo se pri točni statistiki obiralcev omejili lani samo na Savinjsko dolino, kjer jih je pač zaposlenih največ, vse manjše kraje pa smo izpustili. Nam vsaj ne more nihče očitati, da kaj preiravamo in da smo šteli prav vse do zadnjega predpasnika.

A. P. v G.: S hlevskim gnojem na široko letos ne morem več gnojiti, ker je že prepozno in ker gnojila nimam; sem pa lani precej zagnojil in bi letos gnojil samo z umetnimi gnojili. Katera umetna gnojila mi priporočate za sedaj spomladi in kje jih dobim najceneje?

Odgovor: Za spomladansko gnojenje je najbolj priporočljiv KAS 8:4:8, ker ima dušik v obliki amonsulfata, ki je najboljše in pri hmeljarjih povsod najbolj razširjeno dušičnato gnojilo za hmelj; rabite ga 150–200 kg na 1000 rastlin. KAS dobite v skladišču Hmeljske zadruge v Zalcu.

Razno

Premog po znižani ceni iz državnih rudnikov Venenje in Zabukovca dobe člani Hmeljarske zadruge s tozadevnimi nakaznicami prav tako kakor lani tudi letos v času od 1. marca do 30. septembra. Zadrugniki dobe potrebne nakaznice v združnem skladišču v Zalcu, v glavni pisarni v Celju ali pa pri posameznih podružnicah. Cene so iste kakor lani. V interesu hmeljarjev je, da si potrebne količine premoga pravočasno dobavijo, vsekakor pa v času, ko je cena znižana.

Površina hmeljskih nasadov v ČSR po priključitvi sudetsko-nemških krajev k Nemčiji se je zmanjšala še precej več kakor pa se je sklepalo to iz prvotnih poročil. Po sedanjih statističnih ugotovitvah je od hmeljskega okoliša Žatec z 8806 ha in 10.052 hmeljarji ostalo v ČSR še 3145 ha in 4353 hmeljarjev, od okoliša Roudnice z 924 ha in 1093 hmeljarji še 910 ha in 1077 hmeljarjev, od okoliša Uštěk s 1431 ha in 3844 hmeljarji sploh nič, od okoliša Duba s 149 ha in 1033 hmeljarji le še 1 ha in 11 hmeljarjev, od okoliša Tršice s 138 ha in 421 hmeljarji sploh vse in izven okolišev s 102 ha ter 122 hmeljarji še 76 ha in 87 hmeljarjev, skupno torej je ostalo v ČSR od prejšnjih 11.550 ha hmeljskih nasadov in 16.565 hmeljarjev še 4270 ha in 5949 hmeljarjev. Do-

čim je bilo prej v ČSR 782 hmeljarskih občin in 16.565 hmeljarjev, je ostalo sedaj le še 322 občin in 5949 hmeljarjev ter je torej odpadlo 460 občin, to je 58,8 % in 10.616 hmeljarjev, to je 64,1 %. Poraba hmelja je znašala prej v ČSR letno 21.639 stofov, poslej pa bo le še 16.597 stofov.

Konsum piva v Nemčiji se še dviga in je znašal v tretjem četrtletju letošnjega leta 14.240.000 hl, to je za 13 % več kakor v isti dobi lanskega leta. Konsum piva pa se ne dviga v vsej državi enakomerno, temveč najbolj zlasti v zapadni Nemčiji.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Kupčije ni, ker je lanski pridelek že davno ves razprodan; zadnjih nekaj tednov so bile nakupljene le manjše količine še preostalega blaga starejših letnikov.

Vojvodina: Ker je lanski pridelek večinoma razprodan, zadnji čas do večjih zaključkov ni prišlo. Kljub temu pa je še vedno nekaj zanimanja ter so cene ostale nominalno nespremenjene.

Češkoslovaška: Kljub zelo pičlim zalogam traja zanimanje ter povpraševanje za lanski pridelek dalje, vendar je prometa le malo. Cene so ostale nespremenjene, četudi so le bolj nominalne in lanski žateški pridelek notira slej ko prej do 63 din za kg. Oznamkovanih je bilo doslej 12.352 tovorkov lanskega češkega žateškega hmelja v skupni kosmati teži 18.868,50 stofov.

Nemčija: Četudi so vse zaloge že skoro popolnoma izčrpane, je na tržišču še vedno precej zanimanja za domačo pivovarsko industrijo in za izvoz, vendar je ponudba tako majhna, da ne more kriti povpraševanja. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, vendar so le bolj nominalne, ker je prometa prav malo. Tudi hmelj starejših letnikov se je tržil zadnji čas in je predlanski nemški žateški hmelj dosegel ceno do 15 din za kg.

Francija: V hmeljski kupčiji je še vedno zanimanje in povpraševanje prav živahno, zlasti iz Južne Amerike po alzaškem hmelju. Cene so čvrste in se za najboljši lanski alzaški hmelj, ki se še dá dobiti, plačuje tudi že do 30 din za kg, dočim notira Nord do 19 din za kg.

Poljska: Tržišče je mirno, ker je lanski pridelek že ves razprodan in tudi hmelja starejših letnikov, ki bi bil še kaj vreden, ni več na razpolago.

Belgija: Tendenca na tržišču je slej ko prej čvrsta in so se tudi cene še učvrstile. Tako notira sedaj lanski pridelek Poperinghe do 25 din, letošnji v predprodaji oktober-november pa do 24 din za kg.

Anglija: Domači pridelek je že davno razprodan in HMB že zaključuje obračune. Za že ocarinjen lanski češki žateški hmelj se zahteva že 81 din za kg, torej brez carine 65 din.

Amerika: Položaj na hmeljskem tržišču je v glavnem nespremenjen in prav tako so ostale nespremenjene tudi cene. Tendenca je čvrsta, četudi je prometa malo, ker ponudba nikdar ne prekaša povpraševanja. Tudi za uvoženi žlahtni inozemski hmelj so cene zelo čvrste.

Za dobro voljo

Dober zagovor.

»S čim se pečate?«
 »Pravijo, da sem tač.«
 »To je pač slab posel.«
 »Ni tako slab, gospod sodnik, če bi ga le pustili izvrševati!«

Stanovanje.

Dva potepuha so pripeljali na policijo in uradnik vpraša prvega:

»Kje stanujete vi?«
 »Nikjer, ker nimam stanovanja.«
 »In vi?«
 »Jaz sem pa njegov sosed.«

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.
 Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**



Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT RMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.